

2021

Poukama
Isojen
ÄÄÖ

Ennen leiriä ajateltavia asioita

Rippikoululaiselle käsillä oleva viikko ja sen jälkeiset ajat voivat olla elämän tärkeimpiä. Vielä vanhana mummona tai pappana hän muistelee rippikouluun. Onnistunut rippikoulu saa hänet ajattelemaan myönteisesti kristillisestä uskosta koko elämän ajan.

ENSI KERTAA POUKAMASSA

Olemme ensimmäistä kesää Poukamassa. Tämä tarkoittaa, että tilat ja viisaat käytännöt voivat olla hakusessa. Esimerkiksi tämän viikkosen työryhmät ovat melkoista arvausta. Nyt tarvitaan kärsivällisyyttä, jotta saamme hyvän leirin.

RYHMÄJAKO

Tavallisimmin ryhmässä on kaksi isoa ja neljä pikkuista. Ryhmäjaossa otetaan huomioon seuraavia seikkoja:

- 1) seurustelevat parit erotetaan, myös isoissa
- 2) kaverukset eri ryhmiin
- 3) tasaisesti tyttöjä ja poikia, hiljaisia ja vilkkaita
- 4) erityisesti katsotaan, että ensikertalaiset isot saavat toimivan ryhmän.

Ruokailuissa istutaan ryhmittäin. Näin syntyy pakostakin kontaktia, ja toisaalta joukko on nopeasti koottavissa työtehtäviin.

Isot vetävät ryhmäänsä pareittain, ilmeisesti on viisasta, että parit ovat tasavahvoja, nuoremmat isot nuorempien kanssa ja vanhemmat vanhempien kanssa. Muuten nuorempi voi joutua jonkinlaisen apuisosen asemaan.

JK-RYHMÄT

Ryhmätunnit vaativat aikaa n. 45 minuuttia, eikä sen aikana sovi suorittaa ulkoläksyjä. Materiaali tulee käydyksi läpi, jos se aloitetaan jo ensimmäisenä Kirkkoveräjän rippikoulupäivänä ja ryhmätunti pidetään myös Lotjalle tulon iltana.

On tärkeää, että JK-palaverin lopussa isokset sopivat huolellisesti ryhmätunnin työjaon. Sa-

malla sovitaan siitä, millainen työskentelytapa valitaan.

Varmista, että pikkuiset muistavat aina ottaa mukaan oman Raamattunsa. Kokoon-tumisen aluksi huolehdi siitä, että kaikki istuvat asiallisilla paikoilla eivätkä esimerkiksi eri puolilla huonetta. Keskustellessa pitää olla kasvokkain.

PERUSTIETOLOMAKE JA PALKKIOPAPAERI

Ennen rippikoulua jokainen isonen täyttää perustietolomakkeen, johon merkitään allergiat ja erityisruokavaliot. Alle 18-vuotiaat hankkivat paperiin vanhempiansa allekirjoituksen. Lomake on myös Seurisnetissä.

Palkkiopaperi täytetään jo leirin alkupäivissä. Esitetäytetty lomake on täällä: www.seuris.net/isospalkkio.pdf. Leiriin kuuluu muutakin ohjelmaa kuin ilmoitetut alku- ja jatkopäivät ja leirijakso.

PÄIVÄOHJELMA

Ohjelman toteutumista auttaa, että ollaan kaikissa kokoontumisissa täsmällisiä. Vuorokautteen ei voi tehdä ylimääräisiä tunteja, mutta sen voi opetella käyttämään entistä tehokkaammin.

Päivystäjän rooli on tärkeä. Isosparin kannattaa sopia, kumpii vastaa ohjelman sujumisesta ja siirtymisten ilmoittamisesta.

RYHMIEN TYÖNJAKO

Päivystysryhmä

Ryhmän isokset suorittavat *aamuherätyksen* ja huolehtivat, että kaikki ovat sovittuna aikana

aamupalalla samoin kuin muissakin päivän ta-
pahtumissa.

Aamupalan yhteydessä ryhmän isomet kirjoit-
tavat päiväohjelman

Koko ryhmä huolehtii, että käytettävät tilat ovat
on kuhunkin tilanteeseen tarvittavassa kunnos-
sa.

Siivousryhmä

Ei tietoa vielä kesäkuun alussa.

Keittiöryhmä

Pyyhkii pöydät ruokailujen jälkeen ja hoitaa il-
tapalan. Ehkä muutakin.

Saunaryhmä

Ainakin saunan siivoamista.

Jumalanpalvelusryhmä

Hoitaa jumalanpalvelukseen liittyvät asiat.. Tässä
isosten ÄÖ:ssä on ohjeet laulujen valinnoista,
raamatunteksteistä ja muista jumalanpalveluk-
seen liittyvistä valmisteluista. Ryhmästä valitaan
liturgi, lukijat, kolehdinke-rääjä. Ryhmä hoitaa
jumalanpalvelustilan kuntoon. Se järjestää pen-
kit, laittaa oikean väriset liinat alttaripöydälle,
syttyä kynttilät, kirjoittaa virrennumerot, pa-
pille alba päälle. Lukutehtävät harjoitellaan edel-
lisenä iltana.

Mukaan on otettu oikean väriset alttariliinat
jokaista kirkkopyhää varten. Papille laitetaan alba
ja seinälle kirjoitetaan jumlanpalveluskaava.

Jumalanpalvelus ei ole oikea paikka laulujen
opettelemiseen, vaan ne on harjoiteltava jo edel-
lisenä päivänä joko lauluhetkessä tai iltaohjel-
massa. Punaisten laulujen lisäksi käytetään myös
tuttuja virsiä.

Ensimmäisen jumalanpalveluksen pappi kan-
nattaa valita huolellisesti, jotta jumalanpalvelus-
elämä saa kunnollisen alun. Ensimmäiseksi pa-
piksi kannattaa ottaa poika, mutta sen jälkeen
tytöt ja pojat voivat hyvin vuorotella.

Jumalanpalvelusryhmä hoitaa myös hetkipal-
veluksen (päivän tekstien lukeminen ja tuohuk-
set ja varmistaa, että tila on kunnossa hetkipal-
velusta varten). Hetkipalveluksen tekstit ovat
ÄÄÖ:ssä. Hetkipalveluksessa istutaan tyynyillä

leirikirkon etuosassa.

Ryhmän isomet huolehtivat, että kirkko on kun-
nossa iltahartautta varten. Iltahartaudessa istu-
taan tyynyillä kirkon etuosassa.

JUMALANPALVELUSTEN MUSIIKKI

Päivittäisessä lauluhetkessä opetellaan uusia lau-
luja. Kaiken aikaa on pidettävä mielessä se, että
seuraavan aamun jumalanpalveluksessa voidaan
laulaa lauluja, jotka jo osataan. Joka aamu ju-
malanpalveluksessa on myös jokin uusi laulu.
Aamujumalanpalveluksissa voidaan käyttää
oheista listaa:

Adventti

VK 1 Hoosianna

VK 13 Nyt sytytämme kynttilän

VK 15 Tiellä ken vaeltaa

VK 135 Jumala loi

7 Laula ihmisille

23 Maailman kaikissa kylissä

27 Lapsuuden usko

28 Kirkossa

Joulu

VK 21 Enkeli taivaan

VK 30 maa on niin kaunis

VK 31 ei valtaa, kultaa loistavaa

2 Sama taivas

4 Niin on kaunis maa

52 Enkelten laulu

53 Tulkoon joulu

64 Tänään häneen uskon

Laskiainen

VK 59 Leipää pelloilta maan

VK 61 ken tahtoo käydä Herran askelissa

VK 924 Löytty: kahden maan kansalainen

VK 971 Maan korvessa

1 Katson sinun kättesi töitä

9 Rakkaus on lahja Jumalan

21 Jokapäiväinen leipä

81 Kun joku on lähellä Jeesusta

86 Martin Luther Kingin laulu

Pitkäperjantai

VK 78 vieraalla maalla
VK 509 Herra elämäni
VK 960 Maksettu on velkani mun
47 Toisen päivän iltana
55 Kuule minun ääneni
57 Päivä päivältä vain
73 Väsyneet maan
126 Olet valveilla

Pääsiäinen

VK 88 lensi maahan enkeli
VK 90 Kristus nousi kuolleista
VK 104 Pilvimuurista valo välähtää
VK 924 Aurinko tanssii, halleluja!
32 Simojoki: kahden maan kansalainen
49 Hän ei ole enää täällä
50 Soi kiitoslaulut
66 Evankeliumi
112 Elämä on nyt

Helatorstai

VK 502 Jeesus meitä kosketa nyt
VK 511 Tie valmis on
VK 513 Jeesus sinä huomaat
8 Anna mun etsiä
12 Tilkkutäkki
31 Kaksi tavallista kättä
33 Pyhiinvaeltajan laulu
58 Älä pelkää

Helluntai

VK 125 Kosketa minua Henki
VK 484 Totuuden Henki
VK 746 Keskellämme ihmeellinen (eli 135 melodia)
VK 932 Amazing grace
29 Olet vapaa
35 Ylitse merten
85 Sateenkaariunet
97 Pyhän kosketus
110 Tuulien teitä
43 Puolustaja

Tuomiosunnuntai

VK 501 Siunaa koko maailmaa
VK 600 Hyvyyden voima
VK 908 Yksi nimi
VK 979 Tulkoon tie sinua vastaan
87 Käy Herra meitä siunaamaan
99 Vartiossa
101 Kuljeta ja johda
129 Isä jää meitä rakastamaan
130 Varjoista maan

SAARNAT JA TEKSTIT

Ennen saarnaa katso vähän edempää, mikä on saarnan pohjalla oleva raamatunteksti. Tarkista, ettet sekoita seuraavia tekstejä hetkipalvelukseen.

Leirin johtajilta voit kysellä lisää, mutta tässä on vihjeitä siitä, mistä asioista saarnassa voisi puhua. Parasta on aina jokin omakohtainen juttu, jonka isonen tuntee itselleen läheiseksi.

Adventtina voi puhua vaikkapa erilaisista odotuksistaan, koska adventti merkitsee suomeksi (joulun ja Kristuksen) odottamista. Voi puhua leiriodotuksista tai voi kertoa siitä, millaisia asioita on elämänsä aikana odottanut ja kuinka elämä toteuttaa odotukset hyvin kummallisella tavalla. Voi kertoa myös siitä, kuinka ihminen voi yllättyä ja tietämättään kohdata jotain tärkeää. Evankeliumin ydinajatuksena on, että Jumala tulee ihmisen elämään monesti kovin toisella tapaa kuin ihminen odottaisi hänen tulevan.

* valkoinen Room. 13: 11 - 14

* Matt. 21: 1 - 9 (saarnateksti)

Jouluna voi puhua joulumuistoistaan ja -ajatuksistaan. Voi kertoa siitä, mikä omassa joulunvietossa on ollut parasta ja miten on oppinut näkemään sen kristillisen puolen. Alituinen kaupallisuuden ruikuttaminen on vähän tylsää kuunneltavaa. Monet isokset tapaavat käydä yhteisessä jouluaaton hartaudessa. Sen tunnelmista puhuminen on hyvä saarnan aihe.

* valkoinen Jes. 9: 1 - 6

* Luuk 2: 1 - 14 (saarnateksti)

Loppiaisena päättyy joulunaika. Silloin kerrotaan itämaan tietäjistä ja heidän tuomistaan lahjoista. Voisi miettiä vaikkapa sitä, mitä lahjoja me voisimme antaa toisillemme ja millaisia toisaalta tarvitsisimme itse; ei vain roinaa vaan jotain oleellisempaa ja elämäämme oikeasti auttavaa, ei vain tavaroita vaan jotain asioita ja hyviä tunteita.

* valkoinen Miika 4: 1-4

* Matt. 2: 1-12 (saarnateksti)

Laskiaisena alkaa paastonaika. Niinpä voi kertoa vaikkapa siitä, millaisista tarpeettomista asioista ihminen voisi luopua lähimmäisen hyväksi. Laskiaisena käsitellään laajemminkin lähimmäisenrakkautta. Niinpä voi miettiä esimerkkejä siitä, milloin se on toteutunut jotenkin esimerkillisellä tavalla.

* violetti , 1.Kor. 13: 1 - 13 (huomaa, että Korinttolaiskirjeitä on kaksi, tämä on siitä ensimmäisestä)

* Mark. 10: 35 - 45 (saarnateksti)

Pitkäperjantain aiheena on tietysti kärsimys, kuolema ja Jeesuksen sovitustyö. Voi hiljentyä miettimään, mitä kaikkea Jeesus siellä Golgatalalla mahtoi kärsiä ja ketkä ovat niitä onnettomia, joita nykyään ristiinnaulitaan, kidutetaan ja halveksitaan. Yksi vaihtoehto on, että kuvittelee itsensä Jeesuksen aikaiseen Jerusalemiin ja kertoo, mitä olisi mahtanut nähdä ja ajatella Jeesuksen ristinkuolemaan liittyvistä asioista, jos olisi ollut paikalla juuri silloin. Lotjan pääsiäisestä kertominen sopii myös pitkäperjantaihin.

* musta (ei kitarasäestystä), Jes. 53: 3 - 7

* Luuk 23: 33 - 46 (saarnateksti).

Pitkäperjantain jumalanpalvelus on hyvin karu. Siinä ei säestetä, ei istuta penkeillä eivätkä kynttilät pala.

Pääsiäisenä puhutaan ilosta, kuoleman voittamisesta ja anteeksiannosta. Evankeliumin ydinanoma on, että Jeesuksen ylösnousemuksessa Jumala on tehnyt jotain aivan hämmästyttä-

vää niin että kuolema ja kaikki pahan valta on voitettu. Voi kertoa siitä, kuinka on noussut lohduttomasta masennuksesta. Lotjan pääsiäisestä kertominen on erinomainen aihe, esim. pääsiäisyön ateria ja sitä edeltävät tapahtumat kiinnostavat varmasti.

* valkoinen Apt. 10: 34 - 41

* Luuk 24: 1 - 12 (saarnateksti). Pääsiäispäivänä kirkko on karun pitkäperjantain vastapainoksi koristeltu todella hienoksi.

Helatorstaina kerrotaan siitä, kuinka Jeesus ilmestyi pääsiäisen jälkeen 40 päivän ajan oppilailleen. Helatorstaina nämä ilmestykset loppuivat ja Kristus astui ylös taivaaseen. Näin hän jätti tehtävän meille: meidän on oltava Kristuksia toisillemme.

* valkoinen Apt. 1: 1 - 11

* Mark. 16. 14 - 20 (saarnateksti)

Helluntai on seurakunnan ja kirkon syntymäpäivä. Niinpä voidaan miettiä vaikkapa sitä, mitä seurakunta on merkinnyt elämässä oman rippikoulun jälkeen.

* punainen, Apt. 2: 1 - 11

* Joh. 14: 23 - 31 (saarnateksti)

Tuomiosunnuntaina eli kotiin lähtemisen aamuna väki tapaa olla melko väsynyttä. Saarnaan saa pohjan vaikkapa siitä ajatuksesta, että päivän liturginen väri on vihreä eli elämän ja toivon väri. Kristityt ajattelevat, että tuomiopäivänä meidän toivomme toteutuu ja maailmaan tulee rauha ja oikeudenmukaisuus. Jätämme itsemme ja koko maailman Jumalan tuomittavaksi. Toisin sanoen hän ratkaisee meidän asiamme ja tekee siitä päätöksen. Saarnassa voi pohtia myös Jeesuksen sanoja siitä, kuinka meidän olisi tunnettava vastuuta kodittomista, nälkäisistä ja muista onnettomista.

* vihreä 1.Kor. 15: 22 - 28

* Matt. 25: 31 - 46 (saarnateksti)

HETKIPALVELUS

Tuli kiertää tuohuksesta tuohukseen. Luetaan kaksi tekstiä , toinen VT:stä ja toinen UT:sta, sitten isämeitä ja lopuksi lauletaan Riihikirkkohymni, jonka sanat ovat seinällä, niin että ei tarvitse rapista kirjojen kanssa. Poistutaan hiljaisuudessa.

Tekstit rytmitettyinä kirkkovuoden mukaan (tarkista, ette sekoita näitä tekstejä jumalanpalvelusten teksteihin):

adventtina:Ps. 116: 1 - 8 ja Luuk. 4: 16 - 22

jouluna Jes 11: 1 - 9 ja Joh. 1: 1 - 14

loppiainen Jes. 60: 1-6 ja Matt. 2: 13 - 15

laskiaisenä Ps. 31: 1 - 10 ja Luuk. 18: 31 - 43

pitkäperjantaina Ps. 22: 7 - 20 ja Joh. 19: 31 - 42

pääsiäisenä Ps. 139: 1 - 14 ja Luuk. 24: 13 - 35

helatorstaina Ps. 91: 1 - 12 ja Luuk. 24: 49 - 53

helluntaina Ps. 121 ja Joh. 14: 15 - 21

luomakunnan sunnuntaina Luuk. 14: 7- 14 ja Ps. 104. 9 - 14

tuomiosunnuntaina (hetkipalvelus aivan kotiinlähden kynnyksellä, kun kaikki on siivottu ja tavarat valmiina) vertaus tuhlaajapojasta Luuk. 15: 11 - 32.

ILTAHARTAUDET

Mikä tahansa hyvä juttu ei ole iltahartaus, vaan iltahartaudessa täytyy syntyä tunne kristillisen Jumalan läsnäolosta. Tämän vuoksi hartauteen kuuluu tavalla tai toisella Raamattu. Samoin rukous kuuluu hartauteen. Kyse ei siis ole mistä tahansa ihmiselämän pohdiske- lusta.

Erityisesti on huomattava, ettei hartaus noudata sitä kaavaa, että ensin puhutaan niitä näitä ja sitten luetaan päälle isämeidän niin kuin tyhjä hokema tai loitsu. **Jos vapaassa puheosuudessa ei puhuta selkeästi Jumalasta eikä käytetä apuna Raamattua, iltahartauden on päätyttävä pelkän isämeidän sijasta vapaa-**

seen ja hyvin valmisteltuun rukoukseen.

Useimmiten iltahartauteen on tultu niin, että isot ovat valmiiksi hiljentäneet joukon ovella. Keskellä lattiaa on tavannut palaa kynttilä tai kynttilöitä. Laulukirjat usein häiritsevät keskittymistä, mutta monesti on kuunneltu rauhallista musiikkia. Rockmusiikin voi säästää tuntikäyttöön.

Iltahartaus on viimeinen rauhoittaja ennen nukkumaanmenoa. Hartaus ei ole oikea paikka tiedotusten antamiseen. Päivän päätteeksi isot käyvät laulamassa iltalaulun kämpissä, ja sekin on rauhoittava tapahtuma.

Leirin viimeinen iltahartaus ei yritä itkettää. Päinvastoin luodaan käsitystä, että rippikoulu on nuoren elämässä vain yksi vaihe, jonka jälkeen tulee monia seurakunnan retkiä, kokoon- tumisia ja leirejä.

Isosten valitsemien muistolauseiden esiin nostaminen sopii hyvin iltahartauteen.

Iltahartauspuheen yleisohjeita

Mene suoraan asiaan. Älä jaarittele sanaakaan siitä, kuinka olet miettinyt hartauden aihetta. Ei ole juuri kehnompaa alkua kuin sanoa: “Kun minua pyydettiin pitämään tätä hartautta, niin aloin miettiä aihetta ja tuli mieleen että...”

Älä kuvittele voivasi sanoa yhdessä puheessa kaikkia tärkeitä asioita. Yhteen puheeseen mahtuu oikeastaan vain yksi asia ja sen lisäksi enintään yksi sivuasias.

Hyvä puhe jakaantuu tavallisimmin kolmeen osaan:

1) alkuun, jossa viritellään aiheeseen ja herätetään kiinnostusta

2) keskikohtaan, jossa käsitellään varsinainen asia

3) loppuun, jossa syvennetään aihetta tai avataan siitä uusi näkökulma tai kuulijoiden elämää koskeva sovellus.

Älä yritä olla liian hieno. Kyseessä ei ole äidinkielen kirjoitelma eikä edes puhe. Käytä yksinkertaisia sanoja niin kuin puhuisit parhaalle kaverillesi.

Kaikkein parasta on, jos kykenet keksimään oman elämäsi pohjalta tarinan, johon kuulijoi-

den on helppo samastua.

Iltahartauspuheen aiheita

Puhetta Jumalasta ja jumalasuhteesta

Rippikoulussa on monta kertaa tullut huomatuksi, että juuri Jumalasta puhuminen antaa aiheita kaikkein eniten kuulijoiden kiitoksiin. Kaikki kuitenkin miettivät sisimmässään Jumalaa. Tähän pohdintaan jonkun toisen nuoren pohdinnat voivat tuoda ratkaisevaa apua.

Voi lähteä liikkeelle vaikka lapsuuden jumalakuvasta ja siitä, miten se on muuttunut. Ehkä rippikoulun aikana tapahtui jotain, minkä ansiosta asiaan tuli uusia sävyjä. Millainen on sinun jumalakuvasi jonkun toisen jumalakuvaan verrattuna? Miten toivoisit jumalasuhteesi kehittyvän? Mikä sinulle on siinä tärkeintä juuri nyt?

Puhetta köyhistä ja onnettomista

Ehkäpä elämässä on tapahtunut jotain, mikä on saanut tuntemaan ihmisiä, joilla on ollut poikkeuksellisia vaikeuksia. Joku on vakavasti sairas ja kykenee silti täysipainoiseen elämään. Joku elää niukasti, mutta on siitä huolimatta tyytyväinen. Jokin köyhään maahan tehty matka on kenties avannut silmät siihen, että kaikilla ei ole yhtä hyvin. Vastaavasti on itse voinut jossain tilanteessa huomata, että yllättävän vähällä tulee toimeen. Omat onnettomuudet ovat ehkä saaneet miettimään elämää uudella tavoin. Tai onko jossain voinut huomata, kuinka luontoa raiskataan?

Puhetta elämän murheista ja kärsimyksestä

Todella monet nuorten hartaudet liittyvät onnettomuuksiin, kärsimykseen ja kuolemaan. Usein niistä tuleekin koskettavia hartauksia, kunhan vain muistetaan, että elämässä on myös hartauselämään liittyviä ilon aiheita. Voi puhua lähipiirin kuolemantapauksista ja niistä selviämisestä, avioeroista, paikkakunnan muutoista, ystävien menettämisestä, kiusaamisesta ja kiusattuna olemisesta, yksinäisyydestä ja elämän pysyvistä ongelmista

Puhetta elämäniloista ja onnellisuudesta

On tärkeää, että hartauselämässä muistutetaan myös elämän iloista. Tärkeistä ihmisistä voi kertoa ja kodin hyvistä asioista. Voi puhua siitä, mikä elämässä tuo hyvän mielen. Esimerkiksi tietystä musiikista kertominen sopii tähän aiheeseen. Erityisen hienoa on, jos kykenee kertomaan, miten seurakunta on tuonut iloa elämään. Voi ottaa esille myös jonkin aivan yksinkertaisen ja pienen ilonaiheen, jonka arvoa ei helposti huomaakaan.

Puhetta armosta ja anteeksiannosta

Ihminen tarvitsee armoa ja anteeksiantoa. Kun elämäänsä miettii aivan lapsuudesta lähtien, löytyy varmasti kokemuksia siitä, kuinka joku on hyväksynyt ja antanut anteeksi, vaikka itse ei olisi sitä ansainnut. Lapsuuden kolttoiset ja komellukset ovat tässä kohdin hyvä aiheiden lähde, koska lähitapahtumista voi olla liian vaikea puhua. Kaverusten välisestä sovinnosta on hieno kuulla.

Puhetta rakastamisen ilosta ja vaikeudesta

Aihe tietysti kiinnostaa, mutta samalla se on perin vaikea eikä aivan ensikertalaisen isosen hallinnassa. Hartaudesta tulee helposti sekavaa puhetta, joka käsittelee sitä sun tätä. Kaikki omat tilitykset eivät vain kiinnosta kaikkia kuulijoita, aina eivät osakaan.

Tuoreesta rakastumisestaan ei kannata puhua, koska se on vielä liian lähellä. Samoin pitää muistaa, että myös toisen osapuolen yksityisyyttä täytyy suojella. Olisi päästävä tasolle, jolla on syvempää merkitystä. Voisi miettiä, millaisia uusia puolia on löytänyt itsestään ja toisesta ihmisestä. Mikä on yllättänyt ja mikä on ollut vaikeata? Tai ehkä voisi kertoa, miten on oppinut vanhoista virheistään. Entä millaisia unelmia rakkauteen liittyy?

Tämän aiheen suurimpia ongelmia on saada se pysymään hartautena eli puheena, jossa on myös Jumala-ulottuvuus. Siksi rukoukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Puhetta muista läheisistä

Omassa lähipiirissä on monesti kiinnostavia ihmisiä. Omat vanhemmat tulevat tietysti kyseen, mutta joskus he voivat tuntua liian läheisiltä. Mummut, papat ja kummit voivat olla helpommin käsiteltäviä puheenaiheita. Joku voi kertoa myös sisaruksistaan tai hyvistä ystävis-tään. Kannattaa miettiä myös naapurit, opetta-jat, valmentajat ja omat kerhotädit. Näissäkin aiheissa on muistettava, että myös puheenaihee-na olevalla ihmisellä on oikeus yksityisyyteen-sä.

Puhetta seurakunnasta

Ehkä helppo aihe, mutta ainakin rippikouluissa aina yhtä tärkeä. Parasta olisi, jos tätäkin voisi jotenkin syventää ja onnistuisi kertomaan jotain, mitä kaikki eivät aina huomaa. Voisi miettiä vaikkapa sitä, millä tavoin seurakunnan ilmapiiri ja toimintaperiaatteet eroavat joistakin muista yhteisöistä.

Puhetta kirkoista ja kirkkorakennuksista

Monille ihmisille kirkko on ollut elämän tärkeä paikka. Voisi kertoa jostain tällaisesta kirkosta ja siitä, mitä siellä on tapahtunut tai mikä siinä on erityisesti puhutellut.

Puhetta hiljaisuudesta ja rukouksesta

Rippikoulu avaa hiljaisuuden ja hiljentymisen maailmaa. Aluksi se on rippikoululaisille vierasta. Isokset voivat ratkaisevasti auttaa heitä pääsemään siihen sisään. Lotjan hiljentymisistä ja hiljaisuuteen vetäytymisistä voisi hyvin puhua. Voisi kertoa, miksi voi olla hyvä, että on välillä ilman kännykkää ja korvalappuja. Myös omista rukouksistaan (vaikkapa iltarukouksesta) voisi puhua. Se on tavallisempaa kuin arvataankaan, ja siksi siitä olisi hyvä kuulla. Olisi kiinnostavaa jakaa myös ajatuksia siitä, miten lapsen rukous eroaa nuoren ja aikuisen ihmisen rukouksesta.

Puhetta omasta Raamatusta

Oma Raamattu on ehkä tullut rakkaaksi. Missä kaikkialla se on kulkenut ja miten se on auttanut

elämää? Mikä siinä on rakasta ja tärkeää? Jokin siinä oleva kolhu tai läiskä voi niin ikään kertoa tarinan. Tai ehkä on jokin vanha perheraamattu, joka niin ikään sisältää elämäntarinan. Raamatun ohella voisi kertoa myös rippiristinsä tarinan.

Tärkeä kirja ja rakas esine

Aina voi puhua hyvästä kirjasta, jonka on luke-nut, tai elokuvasta jonka on nähnyt. Myös jokin itselle tärkeä esine tai valokuva antaa hyvän poh-jan iltahartaudelle.

MUISTOLAUSEET

Jokainen isonen etsii omille pikkuisilleen mielestään sopivan muistolauseen, joka kirjoitetaan rippikoululaisen Raamattuun. Sen jälkeen kun on valinnut lauseen, siitä keskustellaan pomon kanssa ja mietitään, onko lause sopiva. Hyvä muistolause

- kertoo Jumalasta tai Kristuksesta tai molemmista.
- ei ole jotain yleistä elämänviisautta, vaan siitä heti näkee että se on peräisin Raamatusta
- on elämänmyönteinen
- koskee koko elämää, ei jotain erityisasiaa

Muistolauseet on syytä nostaa leirin aikana sillä tavoin esille, että pikkuiset myös tietävät, minkä muistolauseen ovat saaneet.

RISTITUNTI

Näytelmän harjoittelu vie isoilta lähes koko päivän, joten isojen varaansa ei voi pitkäperjantaina paljon laskea. Tarvittaessa pomot voivat paikata isojen tehtäviä. Tavallista iltaohjelmaa ei illaksi enää tehdä.

EMÄNNÄT

“Emännistä pelkkää hyvää” kelpaa tunnuslauseeksi. Emäntä on leirin tärkein ihminen. Häntä kannattaa huomata pienillä sanoilla: “Hyvää huomenta.” “Kiitos.”

ILTAPALAVERIT

Iltalaulun jälkeen pidetään päivän päätteeksi

iltapalaveri. Siellä jokainen saa puheenvuoron. Katsotaan miten päivä on mennyt ja selvitetään seuraavan päivän ohjelma.

ILTAOHJELMAT

Pikkuisia on syytä muistuttaa periaatteistamme:

- 1) pyhistä asioista ei lasketa leikkiä
- 2) pikkuisia ei mokata, ei häpäisyleikkejä, no-laamista (kaikin puolin turvallinen ilmapiiri)
- 3) viinalle ei naureta
- 4) ruoalla ei leikitä
- 5) Ei mennä pornotyylin puolelle.

Kaksimielisyyksiä voi vähintäänkin rajoittaa. On huolehdittava myös siitä, että seksuaalisuuteen liittyvissä asioissa toimitaan sellaisen maun mukaan, että aivan kaikki leirillä mukana olevat voivat olla mukana hyvillä mielin tuntematta oloaan vaivaantuneiksi. Pedofilia ei ole sopivaa rippikouluhumoria (eikä muutenkaan). Myöskään kauhu ei kuulu rippikouluun, koska kukaan ei voi taata ryhmän sataprosenttista mielenterveyttä.

Apari on sillä lailla vastuussa iltahjelmista, että hän tarkistaa niiden sisällön. Monta kertaa on huomattu, että kokeneetkin isokset tarvitsevat aparia työskentelyn johtamiseen. Tällöin isokset saavat keskittyä ohjelman tekemiseen eikä sen organisoimiseen.

Iltaohjelma ei ole vain sketsejä, vaan mukana on myös yhteisiä leikkejä. Jokaisessa iltahjelmassa on huolehdittava siitä, että mukana on myös pikkuisten ohjelmaa. Pikkuisten ohjelma on sensuroitava jo etukäteen, jottei jouduta risitiriitaan iltahjelmaperiaatteiden kanssa. Pitkäperjantaina ei ole tavallista viihteellistä iltahjelmää, vaan jotain korvaavaa toimintaa.

Kuluneimmista iltahjelmista on syytä päästä eroon.

OMAT MUSIIKKIPELIT

Pikkuisille on sanottu, etteivät he saa ottaa mukaan digitaalisia soittovälineitä., ja myös isosten on syytä ottaa tämä huomioon. Koska ilta-

ohjelmissa tarvitaan monenlaista musiikkia, tämä sääntö ei sellaisenaan päde isoihin, mutta yhteisissä tiloissa keskitytään kuuntelemaan gospelia tai klassista musiikkia.

KÄNNYKÄT

Kännykät ovat varmin tapa ehkäistä rippikoulun yhteishengen luomista. Viime aikojen vähän surullisetkin kokemukset ovat osoittaneet, että leiritunnelmaa ei synny, kun kännykkä ja jokin leirin ulkopuolinen maailma vie ajatukset. **Iso-seksi lähteminen tarkoittaa sitä, että on valmis toimimaan näiden periaatteiden mukaan. Puhelin ei saa näkyä leirielämässä. Jos aikoo todella antautua isosena olemiseen, on viisainta jättää puhelin kokonaan kotiin.**

NUKKUMINEN

On tuoretta tieteellistä näyttöä siitä, että unen puute lisää alttiutta sairastua flunssaan.

NUORI RAKKAUS

Pitkään aikaan ei ole leirillä näkynyt isoja, jotka ovat lähteneet mukaan iskeäkseen pikkusia. Ei ole syytäkään näkyä, koska rippileiri ei ole oikea aika seurustelun aloittamiselle. Pikkuisten henkisessä tasapainossa on muutenkin aivan riittävästi yllä pitämistä. Kukaan ei kestä pikkulaumaa, joka itkee tyynyliinansa märäksi jäätyään rannalle ruikuttamaan.

OHJATTU VAPAA-AIKA

Useimpina päivinä on syytä järjestää keskipäivän vapaalle yhteistä, jotain pelejä tms.

SAUNA

Saunakulttuuria kannattaa pitää yllä. Se on mainio tapa luoda yhteyttä varsinkin poikaporukan kesken. Sopiva saunatahti on joka toinen päivä. Omin päin isokset eivät saa lämmittää saunaa, vaan asiasta on aina neuvoteltava pomojen kanssa, koska saunasta meitä laskutetaan joka kerta erikseen.

TUPAKKA

Pirkkalassa seurataan kokonaiskirkon tupakkalinjaa, joka merkitsee sitä, että rippikoulussa tupakointi ei kuulu myöskään isosille.

ULKOLÄKSYT

Suoritetaan leirin aikana omalle isolle. Uskontunnustus on osattava pilkulleen, jotta se osataan myös konfirmaatiossa. **Tässä isosen pitää olla tiukkana.** Lisäksi opetellaan isämeitä ja herransiunaus. Näiden kaikkien muodon voi tarkistaa vaikkapa virsikirjan takaa. Käskyjen tarkalla sanamuodolla ei ole niin isoa väliä. Käskyt opetellaan lähinnä uuden raamatunkäännöksen mukaisessa muodossa:

- 1. Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita jumalia.*
- 2. Älä käytä väärin Herran, Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka käyttää väärin hänen nimeään.*
- 3. Muista pyhittää lepopäivä.*
- 4. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että saisit elää kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.*
- 5. Älä tapa.*
- 6. Älä tee aviorikosta.*
- 7. Älä varasta.*
- 8. Älä todista valheellisesti toista ihmistä vastaan.*
- 9. Älä tavoittele toisen taloa.*
- 10. Älä tavoittele hänen vaimoiaan, älä orjaa tai orjatarta, älä hänen härkäänsä, älä hänen aasiaan äläkä mitään, mikä on hänen.*

*Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.*
Myös leirikavereiden nimet opetellaan ulkoa.

VIIMEINEN ILTA

Oikeastaan koko sanapari pitäisi unohtaa. Sen sijaan luodaan mielikuvaa, että kristillinen ja seurakunnallinen elämä jatkuu jo samalla viikolla Kirkkoveräjän kokoontumisissa ja nuorten toiminnassa.

Nukkumaankin on hyvä mennä jossain vaiheessa yötä. Se on syytä tehdä kaikki yhtä aikaa, kun porukasta näkee, että se menisi mielellään sänkyyn mutta pelkää, että joku jää vielä hereille ja tapahtuu jotain kivaa. Iltaohjelma on tavallista pitempi, ja sen päälle voi vielä paistella ulkona räiskäleitä.

Leirin jälkeen

Rippikoulun tärkeimmät vaiheet ovat vasta talven leirijakson jälkeen. Pikkuisten on voitava koko ajan tuntea, että isokset ovat edelleenkin heitä varten. Rippikoululaisten kokonaiskäsitys rippikoulusta syntyy hyvin oleellisesti sen perusteella, miten isokset välittävät nuoremmistaan leirijakson jälkeen.

LEIRILEHTI

Voisi miettiä uusia ideoita ja ottaa lehti huomioon jo leirillä esimerkiksi siten, että joku kirjoitustaitoinen pitäisi päiväkirjaa tapahtumista. Myös oppitunneilta voisi kerätä sopivaa rippikoululaisten tuotoksia, mielipidekyselyjen tuloksia ym. Lehteen voisi myös tulla kunnon henkilökuvat kaikista mukana olleista. Turhia juttuja ei kannata tehdä. Lehti on suurelta osin viihteellinen, mutta siinä saisi olla asiaakin.

Lehti ei saa olla ristiriidassa rippikoulun yleisten periaatteiden kanssa. Jonkun pomon on syytä lukea lehti tarkasti ennen monistamista, niin ettei siihen tule mitään joka voisi loukata jotakuta.

Leirilehteen sopivia juttuja ovat: kämppäkirjoitukset, ryhmäkirjoitukset (kannattaa hyödyttää ensimmäisen JK-kerran julistetta), urheilupalsat, sarjakuvat, haastatteluja, top ten, in ja out,

kirjeenvaihtopalsta, henkilökuvia, sinäminä, yleisönosasto, isosiskopalsta, ruokasivu, leirisanontoja ja niiden selityksiä, leirijuttuja, vitsejä, vaatemuotia, vaellusjutut, kronikka, työpaikkailmoitukset, myydään - ostetaan, uutisia, juoruja, kansi, isosesta juttu, etsintäkuulutukset, viihdesivut, oppituntijutut, pikkusten jutut isosta, osanottajalista ja lempinimet, kansikuva.

Takakanneksi on valmiina sivu, joka kertoo seurakunnan toiminnasta.

KONFIRMAATIO

Ennen konfirmaatiota kokoonnutaan kerhotalon puolelle. Isot eivät saa tulla kirkkoon aivan viime tipassa, vaan ehdoton takaraja on 9.15. Tämä johtuu siitä, että usein isoja tarvitaan hyvin monenlaisten asioiden hoitamiseen kirkossa konfirmaatioaamuna. Ehtoollisen sujuminen on ratkaisevasti isosten vastuulla.

Konfirmaatiojumalanpalveluksen vaatetusta kannattaa miettiä siltä kannalta, ettei se häiritsisi Tuupovaaralta kotoisin olevaa mummoa. Viime vuosina ongelmat ovat olleet enemmänkin tyttöjen kuin poikien suunnalla. Kannattaa huomata, että kaikki iltapuvuiksi sopivat vaatteet eivät sovi kirkkoon, koska kirkossa huomio ei saisi liikaa kiinnittyä ihmisiin. Samoin konfirmaatiokuvassa ei kannata pukeutua uusimpaan bändipaitaan.

KONFIRMAATIOVIERAILUT

Vuonna 2021 ei luultavasti vieraila.

Isot on ehdottomasti jaettava pieniin ryhmiin, niin että heitä on yhdessä ryhmässä enintään viisi. Muuten talon emäntä voi joutua kohtuuttomiin vaikeuksiin, koska huonetilakin on usein vähissä. Isot jaetaan niin, että jokainen voi käydä ainakin omalla pikkuisellaan. Reitti kannattaa katsoa etukäteen. Kodeissa edustetaan seurakuntaa, ja on hyvä muistaa, että kaikki vieraat eivät aina ymmärrä leirihuumoria. Vuodetestimonisteita voi käyttää.

Konfirmaatiovierailulla isokset kutsuvat hen-

kilökohtaisesti omia pikkusiaan illalla Pappilaan ja muutenkin nuorten toimintaan.

TAPAAMISET LEIRIN JÄLKEEN

Rippikoululaisen tärkein kohtaaminen on leirin jälkeen. Silloin katsotaan, kuka välittää oikeasti pikkuisistaan eikä vain virkavelvollisuutena.

LEIRIVIDEOT VUONNA 2020

Lotja 1 ja Poukama 1 torstaina 2.9.

Lotja 2 ja Poukama 2 torstaina 9.9.

Lotja 3 torstaina 16.9.

Lotja 4 ja Lotja 5 torstaina 23.9.

Lotja 6 ja Lotja 7 torstaina 30.9

Aina klo 19.

JATKORIPARI

Luultavasti Koronan takia ei ole tänä vuonna,

Varusteluettelo ja muuta tietoa

Mukaan otetaan:

- * lakanat, tyynyliina ja huopa tai makuupussi, tyynyliina ja lakana
- * pesuvälineet
- * leirille sopivat yleisvaatteet (leutona talvena kumisaappaat ovat hyvät)
- * muistiinpanovälineet ja Raamattu
- * kamera jos on
- * henkilökohtaiset reseptilääkkeet jos joudut niitä käyttämään
- * hieman taskurahaa kanttiiniostoksiin
- * kassi, jossa voit leirin aikana säilyttää opiskeluvälineesi
- * tämä isosen ÅÄÖ-vihko
- * näytelmävaatteita ja ristituntitarvikkeet
- * kello, jos vain suinkin sellainen on
- * vanhempien allekirjoittama perustietolomake ja kelakortti

Parhaiten saa kiinni ruoka-aikoina 12.00 - 12.30 ja 14.30 -14.45 ja 17.00 - 17.30.

Harjoituksessa otetaan valokuva, ja mukanaolo

aivan välttämätön.

Konfirmaatioaamuna tulee olla paikalla klo 9.15.

* Leirille lähdetään ensimmäisen leiripäivän aamuna klo 8 Seurikselta. Ajetaan kirkon kautta ja sieltä pääsee kyytiin klo 8.05. Leiriltä palataan viimeisen leiripäivän iltana klo 20 - 22.

Isosten ohjelmaan kuuluvat lisäksi ainakin nämä:

- * **Mahdollinen konfirmaatioharjoitusten jälkeinen Pappila-ilta.**
- * **Konfirmaatioillan Pappila**
- * **Leirin videoilta Seuriksella**

